

TEATR
OPEROWY
OD PODSZEWKI

TADEUSZ
BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii muzyki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Zbigniew Wiertel
Recenzja merytoryczna – Dorota Pękacka
Ignacy Ołów
dr Beata Rola
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Teatr operowy od podszewki

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

I–IV/czas nieokreślony

Cele

Uczeń:

- opisuje budowę teatru operowego;
- opisuje rolę reżysera spektaklu operowego;
- poznaje proces powstawania spektaklu operowego;
- stosuje właściwą terminologię muzyczną.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- wycieczka do opery;
- spotkanie z pracownikami opery;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne

- słownik pojęć.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

Uczniowie wyszukują w słowniku i wyjaśniają pojęcie teatru operowego oraz przybliżają charakter pracy poszczególnych jego pracowników. Opisują powstanie i rozwój obiektów w Europie. Nauczyciel organizuje wycieczkę do teatru operowego i spotkanie z jego pracownikami: reżyserem, scenografem, choreografem, dyrygentem, śpiewakami.

Część właściwa:

1. Uczniowie poznają funkcjonowanie teatru operowego jako instytucji kultury. Pracownicy opisują swoje zajęcia oraz oprowadzają młodzież, pokazują scenę, orchestrion, pracownię scenograficzną.
2. Nauczyciel dzieli uczniów na kilka grup, każda z nich przygotowuje krótką scenkę aktorską, ważnym jest, aby wykorzystwała do tego wiedzę nabytą wcześniej od pracowników opery.

Część podsumowująca:

Uczniowie sporządzają linię czasu, na której zapisują etapy powstawania spektaklu operowego.

Komentarz metodyczny

Lekcja odbywa się poza szkołą (opera). Ze względu na wizytę w operze nie przewidziano czasu na realizację lekcji. Miejsce aktywizuje uczniów do działania poprzez spotkanie z praktykami – reżyserem, scenografem, choreografem, dyrygentem, śpiewakami. Forma zajęć uwzględnia potrzeby uczniów o rozwiniętych inteligencjach: przestrzennej, ruchowej, muzycznej. W pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami należy dostosować działania do indywidualnych potrzeb, zapewnić komfort, pracować na mocnych stronach ucznia, zwrócić uwagę na samopoczucie ucznia podczas wycieczki, a w czasie pracy w pracowni zapewnić właściwe oświetlenie. Należy tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i zdobywaniu doświadczeń. W ocenie ucznia należy stosować wspierające go ocenianie kształtujące, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub błędy te poprawić oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy też dostosować czas pracy do jego możliwości, wspierać pomysły ucznia. Dla ucznia zdolnego można przeznaczyć dodatkowe zadania, które zaprezentuje podczas kolejnej lekcji, np. nagranie wywiadu z pracownikiem opery. Lekcja służy realizowaniu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, przede wszystkim: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (wykorzystanie wiedzy nabytej podczas wycieczki); w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej (bezpośredni kontakt z pracownikami opery, artystami); osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (uczenie się od innych); w zakresie przedsiębiorczości (kształtowanie umiejętności współpracy, komunikowania się). Zajęcia korelują przede wszystkim z matematyką – metoda linii czasu, sztuką – budynek opery jako obiekt architektoniczny, zaprojektowany na konkretne potrzeby.